

deel kan derhos opnaaes ved at belægge sær-
 offe Producter med Told ved Indførsel til
 Toldterritoriet, hvilket Udvalget anseer for
 principmæssigt, og, efter nogle faa Aars For-
 løb, uden Betænkkelighed, hvorfor det ogsaa har
 optaget en hertil sigtende Bestemmelse i Lov-
 forslaget. Endelig vil sandsynligviis Værdien
 af det betydelige kongelige Jordegods paa
 Zerne stige ved Frihandelen. Dette Gods ud-
 gjør henved 1,170 Marker til en Gjennemsnits-
 værdi af, meget lavt regnet, 1,000 Rbd. pr.
 Mark (see Lundsahls Bemærkninger, navnlig
 Side 10. og 16) og har altsaa en Værdi af
 over 1,000,000 Rbd., og skjøndt den Maade,
 hvorpaa det nu besiddes i Fæste (Forordningen
 af 30te Mai 1691 s. 9), vil gjøre Afhandelsen
 deraf vænkelig, synes det dog ikke utænkligt,
 at der ved dets successive Realisation, navn-
 lig under fuldkommen Fæstledighed, vil kunne
 indvindes et Beløb, hvis aarlige Rente ikke
 lidet vil forøge den Indtægt, som nu, udenfor
 Handelen, høves af Zerne, og hvilken, med
 Indbegreb af de saakaldte uviste Indtægter,
 saasom Arveafgifter, Rangkat o. s. v., udgjør
 henved 8,000 Rbd. og omtrent svarer til samt-
 lige egentlige Statsudgifter paa Zerne. I
 hvert Fald ville Jordebogsaftifterne, som alene
 udgjøre mellem 6—7000 Rbd. og erlægges med
 Naturalier, efter Handelens Frigivelse kunne
 oppebæres paa en mere indbringende Maade.
 Endelig vil Indførelsen af en Sæindrullering
 baade kunne give Leilighed til Indbyggernes
 Uddannelse for Søfart og aabne dem Afgang
 til, ved at bidrage til Fædrelandets Forsvar,
 at yde Bederlag for de Velgjerninger, de maatte
 modtage af Staten.

Had den indre Ordning af Han-
 delsvirksomheden angaaer, da havde alle-
 rede den i 1840 nedsatte Commission opstillet
 den Grundsaetning, at der bør gives den størst
 mulige Frihed i enhver Næringsdrift, og i
 Henhold hertil erklærede de Roeskildske Stæn-
 der sig i 1846 for, a) at Rettigheden til at
 drive Handel i Landet maatte tilstaaes enhver
 kongelig Undersaat; b) at den ikke maatte
 indskrænktes til visse Handelspladser, men at
 enhver Handlende maatte kunne etablere sig,
 hvor han finder for godt; og c) at ethvert

Skib maatte kunne affætte sin Ladning til den
 første den bedste Kjøber i store eller smaa
 Partier.

Ligeledes har Lagthinget eenstemmigt ved-
 taget tilsvarende Indstillinger, dog saaledes,
 at den første er indskrænket til bostdende Mænd,
 som dertil have lost Bevilling, og at den tredje
 er givet en Tilføining om, at Skippere lige-
 ledes maae tilforhandle sig Zernes Producter
 hos Beboerne.

Udvalget har troet i det Væsentlige at
 maatte slutte sig til disse Indstillinger. Dog
 kan man ikke ansee det rigtigt, at Bostdende
 des Handelsberettigelse knyttes til Bevil-
 ling. Den Indtægt, som heraf vilde kunne
 forventes, vilde være altfor ubetydelig til at
 komme i Betragtning, og det vilde, som ogsaa
 af Amtmanden bemærket (see Notiverne til
 Ministeriets Udkast Side 19), være unaturligt,
 om ikke i alt Fald paa de Steder, der udvilde
 sig til egentlige Handelssteder, i Almindelighed
 taget Enhver maatte kunne nedsette sig som
 Handlende uden at erlægge en saadan særlig
 Afgift til Statskassen, der ikke har Analogie
 for sig i den danske Lovgivnings almindelige
 Bestemmelser om Handelsnæring i Kjøbstæder,
 ligesom det vilde være endnu mere hæmmende
 at fordrø en saadan særlig Berettigelse til
 indre Omsætning af Zernes egne Frembringel-
 ser, navnlig af levende Kreaturer, Fisk, Spæk
 og Lever, Uld og Uldgods, eller at udelukke
 Fruentimmer fra enhver Udsalgsret. Det
 foreslaaede Bevillingssystem vilde endog inde-
 holde en Tilbagegang fra den Grad af Han-
 delsfrihed, som nu finder Sted paa Zerne,
 og være saa meget mere betænkligt, som den
 attraaede Deeltagelse af handlende Skippere i
 Zernes Forsyning ikke vil kunne erholde nogen
 sand Betydning, naar disse ikke have let ved
 at finde bostdende Mænd paa det Sted, de
 anløbe, og gjennem hvem de kunne forhandle
 deres medbragte Ladning, forsaavidt de ikke
 hurtigt kunne affætte denne. Udvalget har der-
 for troet at burde opgive Bevillingssystemet
 for Alle, der ere bostdende paa Zerne, men
 derimod bibeholdt det for dem, der vilde drive
 Handel i Land, uden der at være bostdende,
 ligesom man, i Overensstemmelse med de al-